

ИЗАБРАНА МЈЕСТА СЈЕЋАЊА И КУЛТУРЕ СРБА У ХРВАТСКОЈ

Личности, институције, покрети, догађаји

ГЛАВИЧАНИ – ДВОР НА УНИ

50. Село из којег вуку поријекло браћа Прибићевић: Васо, Светозар, Милан и Адам.

ГЛИНА

51. Банијска кућа од хростовине (чардак).
52. Кућа трговца Петра Пелеша, мјесто првог извођења хрватске химне (Јосиф Руђанин).
53. Православна црква Пресвете Богородице, мјесто злочина из 1941. године.

ПЕТРИЊА

54. Мјесто рођења Стевана Шупљикца (1786–1848), аустријског генерала и првог војводе Српске Војводине.

КОМОГОВИНА

55. Манастир, основан 1693. године за вријеме владине Атанасија Љубојевића.

ОСТРОЖИН

56. Мјесто рођења Огњеслава Угљешеновића Острожинског (1817–1890), књижевника и политичара.
57. Мјесто настанка Острожинског правилника, раног партизанског закона из 1941.

ПЕТРОВА ГОРА

58. Партизанска болница, спомен-подручје.
59. Споменик устанку народа Баније и Коруду аутора Војина Бакића.

СЈЕНИЧАК

60. Мјесто рођења Саве Мркаља (1783–1833), pjesnika и филолога, једног од утемељитеља модерне српске културе.
61. Мјесто рођења интербригадисте, партизана, лекара и књижевника Гојка Николића (1911–1995).

ТОПУСКО

62. Мјесто одржавања Трећег засједана ЗАВНОХ-а 1944. и формирања федералне Хрватске. Зграда ЗАВНОХ-а.

КРЊАК

63. Мјесто рођења Владимира Матијевића (1854–1929), привредника и творца истоимене организације „Привредник“.

ГОРЊИ БУДАЧКИ

64. Мјесто суђења скупини српских партизана, у сеоској школи, оптуженима за српски национализам 1944. (Велуку Кораћу, Илију Жегарцу).

ГОМИРЈЕ

65. Манастир, основан 1600. године.
66. Гроб владине Симеона Злоковића (1911–1990).

СРПСКЕ МОРАВИЦЕ

67. Род Петровића: Михајло, лекар и генерал (1863–1934); Гајо, филозоф, оснивач часописа „Praxis“ и истоимене школе (1927–1993); Светозар, књижевни теоретичар (1931–2005); Борђе, сликар (1933–2015).

ДРЕЖНИЦА

68. Партизанска болница, спомен-дом.

КАРЛОВАЦ

69. Женска српска учитељска школа, основана 1876. године.
70. Мјесто свештениковања писца и националног радника Николе Беговића (1821–1895).
71. Српско православно гробље на којем, поред осталих заслужника, почивају епископ и pjesnik Лукијан Мушички (1777–1837) и књижевник Никола Боројевић (1796–1872).

ПЛАШКИ

72. Сједиште Епархије – епископални комплекс. Један од најистакнутијих епископа Лукијан Мушички послао је Вуку Караџићу славну народну pjesму „Смрт мајке Југовића“.
73. Мјесто рођења Михајла Латаца, познатијег као Омер-паша Латас (1807–1871), маршала и војсковође Османског царства.

ЛУЧАНИ – БРИЊЕ

74. Мјесто рођења патријарха Јосифа Рајачића (1785–1861).

ШКАРЕ – ОТОЧАЦ

75. Мјесто рођења сликара Стојана Аралице (1883–1980).
76. Мјесто рођења књижевника Арсена Диклића (1922–1995).

МЕДАК

77. Сједиште владине Атанасија Љубојевића, првог црквеног поглавара горњокрајишких Срба.

СРБ

78. Устанак 1941. године – Споменик устанку народа Хрватске кипара Вање Радауша.

БЈЕЛОПОЉЕ

79. Мјесто рођења Буде Будисављевића, књижевника и политичара (1843–1919), мјесто поријекла његових синова, лекара Јулија и политичара Срђана. Његова снаха била је Дана Будисављевић (1891–1978), позната по спавању дјеце из усташких логора.

СМИЉАН

80. Мјесто рођења Николе Тесле.

ЈАДОВНО / ПАГ – МЕТАЈНА

81. Усташки логор – споменик.

ДИВОСЕЛО

82. Мјесто рођења Наде Димитић, народне хероине (1923–1942).

КОРЕНИЦА

83. Мјесто у којем је као свештеник служио Стојан Шобат (1740–1830), аутор Катихизиса из 1772. године.

ЗРМАЊА, ЗВЕНИГРАД

84. Род Медаковића: Данило, уредник и историчар (1819–1881); Милорад, политичар и историчар (1823–1897); Богдан, политичар (син Данилова) (1854–1930); Дедан, књижевник и историчар уметности (унук Богдана) (1922–2008).

ЗАДАР

85. Православна богословија, утемељена као Православна клерикална школа 1832. године.
86. „Српски лист“ (касније „Српски глас“), политичко гласило далматинских Срба покренуто 1880. године.
87. Заадарска резолуција српских политичара 1905. године, претпоставка стварања Хрватско-српске коалиције.
88. „Српско-далматински магазин“ (1836–1873), мјесто излажења највећег броја свезака најистакнутијег гласила далматинских Срба, носоца национално-интеграционог процеса.

ШИБЕНИК

89. Мјесто рођења Никодима Милаша, епископа, црквеног историчара и теолога (1845–1915).
90. Мјесто рођења књижевника Симе Матавуља (1852–1908).
91. Мјесто рођења pjesника Арсена Дедића (1938–2015).
92. Музејено богата и вриједна библиотека црквене општине.
93. Мјесто рођења браће Петарковић: Тесодора (Бонидара) (1809–1874), уредника „Српско-далматинског магазина“, оснивача Матице далматинске и националног радника, те Герасима (1820–1906), историчара и епископа бокоторског.

ЂЕВРСКЕ

94. Мјесто рођења Саве Бјелановића, политичара и уредника „Српског гласа“ (1850–1897).

КРКА

95. Манастир, помињан већ у другој половини 15. вијека. Богата ризница и библиотека.

КРУПА

96. Манастир, према предању основан у 14. вијеку.

КОЉАНЕ

97. Манастир, пресељен ради изградње ХЕ-а Перуча.

ИСЛАМ ГРЧКИ

98. Мјесто рођења Владана Деснице, књижевника (1905–1967). Породица Десница: Урош, политичар (1874–1941), и Бошко, историчар (1886–1945).
99. Кула Стојана Јанковића, стамбени и фортификацијски објект, оставштина сердарске породице Митровића-Јанковића.

ОБРОВАЦ

100. Мјесто рођења браће Бркић: Душан, политичар (1913–2000), и Светозар, књижевник и књижевни теоретичар (1916–1993).

ПЛАВНО, ГОЛУБИЋ, КНИНСКО ПОЉЕ

101. Мјеста учитељевања Доситеја Обрадовића.

ОЋЕСТОВО

102. Мјесто рођења епископа Стефана Кнежевића (1806–1890).

ЖЕГАР

103. Мјесто рођења Герасима Зелића, путописца и мемоаристе, народног и црквеног заступника (1752–1828).

ЗЕЛОВО (МУЋ)

104. Мјесто рођења најпознатијег југослаvensког фудбалског голмана Владимира Беаре (1928–2014).

СТАРИГРАД – ХВАР

105. Мјесто рођења књижевника Нике Бартуловића (1890–1945).

БЛАТО – КОРЧУЛА

106. Мјесто рођења књижевника Момчила Попадића (1947–1990).

ДУБРОВНИК

107. Гроб српског књижевника Милована Глишића.
108. Политички лист „Дубровник“ (1892–1914) и часопис „Срп“ (1902–1908).
109. Библиотека и архив црквене општине.
110. Токрет Срба католика, који је у једном историјском тренутку, крајем 19. вијека, под свој барјак окупио већину старе дубровачке елите.